

SEKTORPROGRAM

Arbetsliv

Sveriges ordförandeskap i Nordiska ministerrådet 2008

Sektorprogram: Arbetsliv

Sveriges ordförandeskap i Nordiska ministerrådet 2008

Arbetsmarknadsdepartementet
Sekretariatet för EU och
internationell samordning
SE-103 33 Stockholm
Telefon (växel): +46 8 405 10 00

ANP 2007: 762

© Nordiska ministerrådet, Köpenhamn 2007

ISBN 978-92-893-1612-5

Design: Kjell Olsson

Foto: s. 1: stor bild: Moodboard, s. 1 liten bild: Johnér RF;
S. 4: Ronny Lindkvist/Matton; s. 7: Jan E Carlsson/Scanpix;
Upplaga: 2000 exemplar

Tryck: Scanprint A/S, Århus 2008

Tryckt på miljövänligt papper som uppfyller kraven i
den nordiska miljömärkningen.

Publikationen kan beställas på www.norden.org/order
eller på www.regeringen.se

Fler publikationer på www.norden.org/publikationer

Printed in Denmark

Nordiska ministerrådet

Store Strandstræde 18
1255 Köpenhamn K
Telefon (+45) 3396 0400
Fax (+45) 3311 1870

Nordiska rådet

Store Strandstræde 18
1255 Köpenhamn K
Telefon (+45) 3396 0200
Fax (+45) 3396 0202

www.norden.org

Det nordiska samarbetet

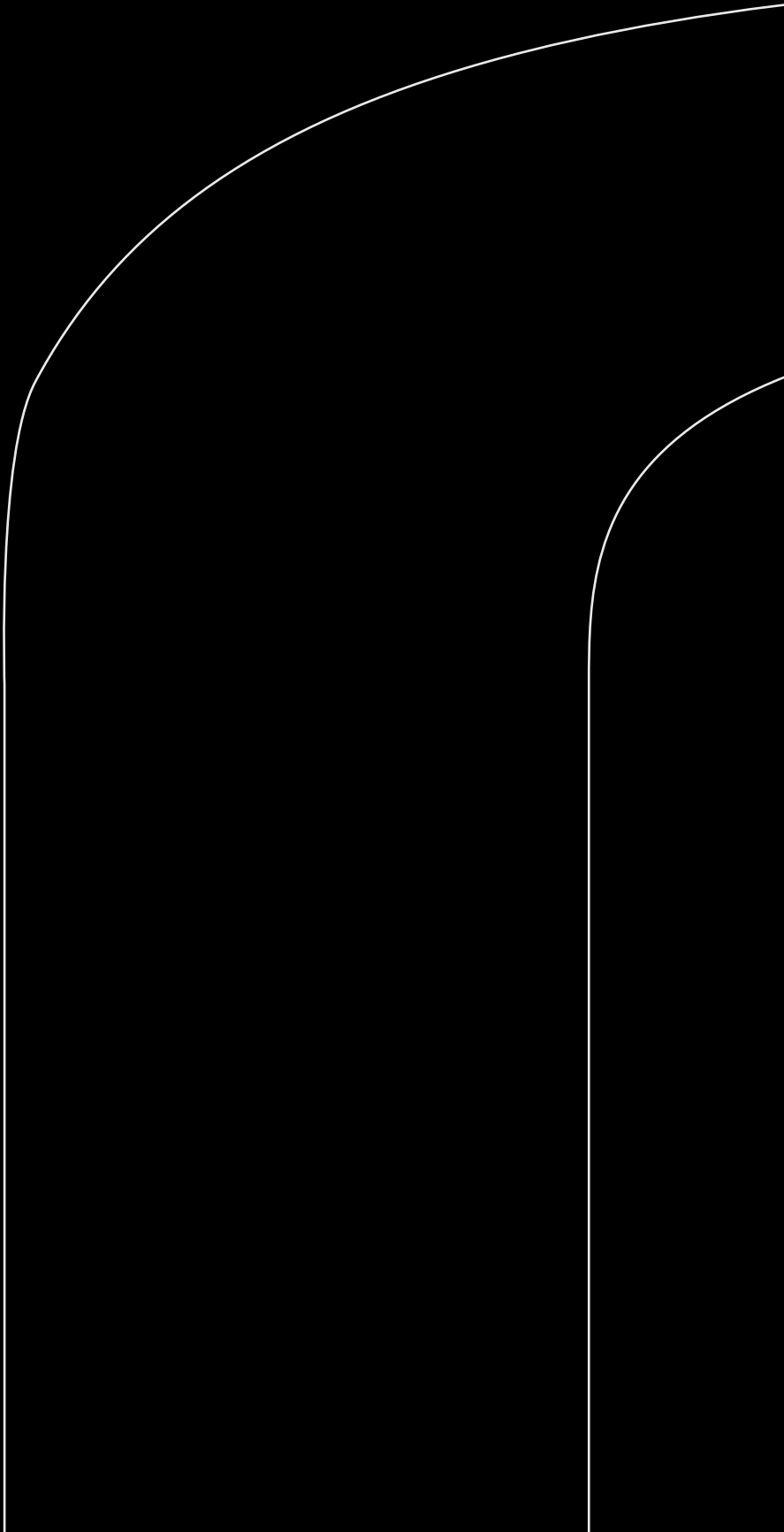
Det nordiska samarbetet är ett av världens mest omfattande regionala samarbeten. Det omfattar Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige samt de självstyrande områdena Färöarna, Grönland och Åland.

Det nordiska samarbetet är politiskt, ekonomiskt och kulturellt förankrat och är en viktig partner i europeiskt och internationellt samarbete. Den nordiska gemenskapen arbetar för ett starkt Norden i ett starkt Europa.

Det nordiska samarbetet vill styrka nordiska och regionala intressen och värderingar i en global omvärld. Gemensamma värderingar länderna emellan bidrar till att stärka Nordens ställning som en av världens mest innovativa och konkurrenskraftiga regioner.

**Sektorprogram
Arbetsliv**

Sveriges ordförandeskap i Nordiska ministerrådet 2008

Inledning

Ministerrådet för Arbetsliv (arbetsmarknad, arbetsmiljö och arbetsrätt), MR-A, har i sitt samarbetsprogram för åren 2005–2008 enats om att huvudfokus på arbetsmarknadsområdet ska vara att arbeta med frågor som kan bidra till full sysselsättning och ett så stort arbetsutbud som möjligt.

På arbetsmiljöområdet har huvudfokus varit att främja välfärd i arbetet i syfte att skapa ett inkluderande arbetsliv och på arbetsrättsområdet att reglera mekanismer som säkrar balansen mellan arbetstagar-skydd och flexibilitet.

Dessa huvudprioriteringar ligger nära den svenska regeringens övergripande mål som är att skapa förutsättningar för fler jobb i fler och växande företag och att därigenom bryta utanförskapet på arbetsmarknaden.

En huvudtanke under det svenska ordförandeskapet inom MR-A under 2008 är att det nordiska samarbetet ska knytas närmare det EU-arbete som pågår inom arbetsmarknads-, arbetsmiljö- och arbetsrättsområdet, inte minst mot bakgrund av att Sverige är ordförande för EU andra halvåret år 2009.

Mitt mål är att vi under det svenska ordförandeskapet 2008 ska arbeta konkret och resultatinkriktat med de nordiska frågorna.

Jag önskar alla välkomna till ett innehållsrikt och spännande år.

Sven Otto Littorin

Utanförskap – ett övergripande tema

Arbetsmarknaden i de nordiska länderna har under den senaste tiden präglats av stigande sysselsättning och förhållandevis låg arbetslöshet. Trots det goda konjunkturläget befinner sig dock en stor andel av den arbetsföra befolkningen i de nordiska länderna fortfarande utanför arbetsmarknaden, exempelvis p.g.a. funktionshinder, etnicitet, utbildningsbakgrund, kön, ålder eller sjukdom. Deras förankring på arbetsmarknaden är, av olika anledningar, försvagad och de kan behöva extra stöd och resurser för att bli en del av arbetskraften, återgå i arbete eller öka sitt arbetsutbud. Möjligheter till en god arbetsmiljö utgör en viktig del i arbetet med att bryta eller förhindra utanförskap på arbetsmarknaden.

För att minska utanförskapet i Norden finns det behov erfarenhetsutbyte kring framgångsrika reformer och initiativ som kan öka utbudet av arbetskraft och förbättra arbetsmarknadens funktionssätt. Under hösten 2008 planeras en konferens på temat *Strategier för att möta den demografiska utmaningen – mobilisering av arbetskraft och/eller satsning på arbetskraftsinvandring?*.

Det Nordiska Handikappolitiska Rådet kommer under Sveriges ordförandeår att fokusera kring arbetsmarknadsfrågor i syfte att utveckla och stärka ingångarna på arbetsmarknaden för personer med funktionshinder, bryta utanförskap och ”onödiga” förtidspensioneringar. Särskilt unga personer med funktionshinder kommer att uppmärksammas.

Förbättrad matchning på arbetsmarknaden

En politik för varaktigt högre sysselsättning och minskat utanförskap är inriktad på åtgärder som stimulerar såväl utbudet av som efterfrågan på arbetskraft. En viktig åtgärd i detta arbete är att förbättra matchningen på arbetsmarknaden. På senare tid har det blivit mer aktuellt att öka utbudet av förmedlingstjänster i Norden i syfte att underlätta matchningen samt ge förbättrad service till arbetslösa med olika behov av stöd och hjälp.

Sverige vill under sitt ordförandeskap diskutera erfarenheterna av kompletterande aktörer till den offentliga arbetsförmedlingen. Detta kommer bl.a. att ske i samband med en temadiskussion under arbetsmarknadsutskottets möte i Stockholm 12–13 mars.

Globalisering

Stora delar av världen präglas av ökad demokrati, ekonomisk globalisering och en snabb teknisk utveckling. Norden har mycket att vinna på globaliseringen. Samtidigt ställer globaliseringen krav på ländernas anpassningsförmåga i relation till de nya förutsättningar och den ökade konkurrensen som globaliseringen för med sig. Sysselsättning, arbetsutbud och utanförskap på arbetsmarknaden är således i hög utsträckning kopplade till globaliseringen. Även arbetsmiljöförhållanden och arbetsrättsliga aspekter är viktiga att bevaka i samband med globaliseringen. Därför bör Ministerrådet för Arbetsliv fortsätta att fokusera på frågor som främjar sysselsättningen, ökar arbetsutbudet, bidrar till trygga och flexibla arbetsförhållanden och minskar utanförskapet på arbetsmarknaden. Under 2008 kommer ett nytt samarbetsprogram inom MR-A för perioden 2009–2012 att utarbetas. Här kommer globaliseringsaspekten att särskilt beaktas när det gäller framtida prioriteringar.

Gränshindersarbete

Gränshindersarbetet har varit aktuellt under många år inom det nordiska samarbetet. Från svensk sida ses det som ett värde att knyta an till pågående arbete inom EU eller andra internationella organ.

Sverige kommer under sitt ordförandeår att fortsätta arbetet med att eliminera de arbetsmarknadsrelaterade gränshinder som hämmar rörligheten på arbetsmarknaden. Såväl förbättrad information om gällande regelverk som en ökad samverkan mellan myndigheter utgör centrala aspekter i detta arbete. Gränshindersarbetet i Öresundsregionen är ett prioriterat område, men även andra gränsregioner kommer indirekt att kunna dra nytta av detta arbete när det t.ex. gäller lösningar för informationsspridning och myndighetssamverkan.

Samverkan och organisering av förvaltningar

På en föränderlig nordisk arbetsmarknad behövs förvaltningar som kan anpassas och moderniseras efter samhällets, arbetsmarknadens och den enskildes förändrade krav och förutsättningar. Särskilt prioriterat är området som handlar om att hitta organisations- och samverkanslösningar som innebär att sjukskrivna och arbetslösa har större möjligheter att på ett snabbt och effektivt sätt finna vägar till ett aktivt arbetsliv. I alla nordiska länder pågår förändringsarbeten inom detta område men länderna har kommit olika långt i processen.

Under 2008 års ordförandeskap vill Sverige anordna ordna ett erfarenhetsutbytet om dessa frågor i form av ett *Seminarium kring effektiv samverkan mellan arbetsmarknads- och välfärdsförvaltningar*. Exempel på frågor som bör diskuteras i detta sammanhang är erfarenheter av förändrade organisationsmodeller. Hur får man en ökad samsyn och ett förbättrat samarbete mellan myndigheterna? Vilka hinder finns för en effektiv samverkan mellan myndigheterna och i vilken utsträckning underlättar en bättre samverkan återgången till arbete?

Arbetsmiljösamarbete kring produkttillsyn

Sverige vill betona vikten av en koppling mellan de arbetsmiljöfrågor som är aktuella inom EU och de initiativ som tas inom ramen för det nordiska samarbetet. Det finns ett stort behov av ett nordiskt samarbete kring arbetsmiljöfrågorna utifrån gemensamma värderingar på nordisk regional nivå.

Sverige har därför tagit initiativ till ett gemensamt nordiskt projekt under det svenska ordförandeskapsåret. Projektet "Produkttillsyn 2008" anknyter till det arbete som pågår med en EU-förordning om ackreditering och marknadskontroll. EU-förordningsarbetet befinner sig i en slutfas och väntas innebära ökade krav på medlemsstaterna att bedriva kontroll av produkter som saluförs inom unionen.

Arbetsmiljöaspekterna är härvid av stor vikt. Det nordiska produkttillsynsprojektet kommer även att knyta an till kraven i EU:s nya maskindirektiv. Maskindirektivet antogs i maj 2006 och ska börja tillämpas i december 2009. Produkttillsynsprojektet avser att skapa rutiner som bättre utnyttjar ländernas samlade resurser när det gäller marknadskontroll av produkter på den nordiska marknaden.

Med anledning av det pågående arbetet med EU-regler om marknadskontroll, som kommer att ställa ökade krav på detta område, är det viktigt att satsa på samordning inom Norden av metodik och insatser. Globaliseringen innebär ett snabbt ökat inflöde av maskiner, arbetsmaskiner och andra produkter som används i arbetslivet, ofta från delar av världen med annan säkerhetskultur.

Nordisk, europeisk och global fokusering på arbetsrätt

Den nordiska arbetsrättsliga modellen står inför nya stora utmaningar. Samtidigt har intresset för den nordiska modellen ökat utanför Norden. Mot den bakgrunden sätter Sverige stort värde på det fortlöpande erfarenhetsutbyte som sker inom ramen för det nordiska arbetsrättsutskottet.

De frågor som det nordiska arbetsrättsutskottet under svensk ledning fokuserar på under 2008 är av avgörande för det nordiska samarbetet och Nordens möjligheter att vinna inflytande på europeisk och global nivå. Arbetet med att koordinera synpunkter i förhållande till EG-direktiv, utbyta åsikter om EU:s grönbok om arbetsrätt, om flexicurity och frågor som rör den nordiska modellen i en globaliserad värld bidrar till stärka den värdegemenskap på vilken den nordiska modellen vilar.

En nordisk arbetsrättslig angelägenhet med anknytning till EU och globaliseringen rör samarbetet mellan EU och ILO. Sverige avser att under sitt ordförandeskap belysa kompetensfördelningen mellan EU och ILO i syfte att främja den sociala dialogen och det nordiska samarbetet i EU och ILO-sammanhang. *Ett Nordiskt trepartsseminarium om samarbetet mellan EU och ILO kommer att arrangeras.*

Kalendarium 2008

Ministermöte och konferenser

7–8 oktober	Ministerrådet för Arbetsliv, Lidingö
7 oktober	Konferens om Strategier för att möta den demografiska utmaningen, Stockholm
18 april	Nordiskt trepartiskt seminarium om samarbetet mellan EU och ILO, Stockholm
26 maj	Seminarium kring effektiv samverkan mellan arbetsmarknads- och välfärdsförvaltningar, Stockholm

Ämbetsmannakommitté- och utskottsmöten

12–13 mars	Arbetsmarknadsutskottet, Stockholm
12–13 mars	Arbetsmiljöutskottet, Stockholm
3–4 april	Arbetsrättsutskottet, Norge
17 april	Ämbetsmannakommittén för Arbetsliv (ÄK-A), Stockholm
hösten	Arbetsmarknadsutskottet
hösten	Arbetsmiljöutskottet
hösten	Arbetsrättsutskottet
hösten	Ämbetsmannakommittén för Arbetsliv (ÄK-A)

norden

Nordiska ministerrådet

Store Strandstræde 18
DK-1255 Köpenhamn K
www.norden.org

Det nordiska samarbetet omfattar Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige samt de självstyrande områdena Färöarna, Grönland och Åland. Ordförandeskapet i Nordiska ministerrådet roterar kalenderårsvis mellan de fem nordiska länderna.

I det övergripande ordförandeprogrammet för 2008, Kraftsamling, presenteras de punkter som Sverige vill prioritera i det nordiska samarbetet på regeringsnivå under sitt ordförandeskap.

REGERINGSKANSLIET

Arbetsmarknadsdepartementet

Ytterligare information om
Sveriges ordförandeskap i
Nordiska ministerrådet fås
på www.Norden2008.se.

Kontaktuppgifter för ordförandeskapet

Arbetsmarknadsdepartementet
Sekretariatet för EU och
internationell samordning
SE-103 33 Stockholm
Sverige
Telefon (växel):
+46 8 405 10 00